

LAKIALOITE 105/2000 vp

Laki kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Tämä lakialoite on rinnakkaislakialoite hallituksen esitykselle HE 121/2000 vp.

Lakialoitteessa ehdotetaan hallituksen esityksestä poiketen, että korotettu poisto-oikeus olisi I ja II tukialueiden lisäksi mahdollista asetuksella väliaikaisesti myöntää myös muilla kasvualueiden ulkopuolisilla alueilla.

Lakialoitteessa ehdotetaan korotetun poisto-oikeuden määräksi 70 prosenttia hallituksen esittämän 50 sijasta.

Lisäksi ehdotetaan, että oikeus korotettuun poistoon olisi muillakin kuin pienillä ja keski-suurilla yrityksillä. Korotettu poisto-oikeus ehdotetaan voitavaksi tehdä hankitun käyttöomaisuuden käyttöönottovuotta seuraavina kolmena vuotena nykyisen kahden sijasta.

Uuden tuotantolaitoksen ja matkailuyrityksen perustamisen yhteydessä hankitun käyttöomaisuuden lisäksi korotettu poisto-oikeus koskee myös tuotantolaitoksen ja matkailuyrityksen merkittävän uudistamisen ja laajentamisen yhteydessä tehtyjä käyttöomaisuushankintoja. Lisäksi ehdotetaan, että myös matkailuun liittyvää ohjelmalvelua tuottavaa yritystä pidetään matkailuyrityksenä, mikä merkitsee laajennusta voimassa olevaan lakiin ja hallituksen esitykseen nähden. Ohjelmalvelut ovat matkailun nopeasti kasvava ja osaamisintensiivisin alue.

Lakialoitteen mukaan korotetut poistot voitaisiin tehdä hallituksen esityksen tavoin vuosina 2001—2003.

PERUSTELUT

1. Alue- ja veropoliittinen lähtökohta

Aluepolitiikkaa on Suomessa harjoitettu verotuksellisin keinoin jo 1950-luvulta lähtien. Verotus on keskeinen osatekijä myös uudessa aluepolitiikassa, koska sillä voidaan vaikuttaa merkittävästi yritysten ja ihmisten alueelliseen sijoittumiseen. Verotus on yhä edelleen pääosin kansallisesti päätettävissä oleva asia. Sen puit-

teissa on mahdollista tukea taloudellista kehitystä niillä alueilla, joissa työllisyys- ja talouskehitys näyttää huonolta ja joissa Suomen taloudellinen ja yhteiskunnallinen integroituminen kansainväliseen talouteen on aiheuttanut erityisiä muutospaineita. Varsinkin EMU-oloissa aluekehityksen tasapainottaminen edellyttää aikaisem-

paa tehokkaampaa ja innovatiivisempaa aluepolitiikkaa.

Yritysten houkuttelevuus kasvukeskusten ulkopuolelle alueille, joilla on työvoimaa, on myös kansantaloudellisesti edullista sen sijaan, että ihmisiä kannustetaan muuttamaan muutama kasvukeskukseen. Se tehostaisi julkisten investointien ja infrastruktuurin käyttöä toisin kuin kiihtyvä muuttoliike, joka johtaa niiden hukkakäyttöön toisaalla ja nopeaan uusien palvelujen rakentamiseen toisaalla.

2. Korotetun poisto-oikeuden tarkoitus ja tavoitteet

Korotettu poisto-oikeus on suunnattu hankkeisiin, jotka parantavat kehitysalueiden yritysten kilpailukykyä sekä vahvistavat tuotantorakenteeltaan ongelmallisten ja yksipuolisten alueiden elinkeinorakennetta ja alentavat siten työttömyyttä sekä osaltaan vähentävät väestön muuttoliikettä kehitysalueilta. Se olisi erityisen tärkeä tietotekniikkaan perustuvien osaamisintensiivisten yritysten sijoittumisen kannalta, koska niille nykyinen 25 prosentin vuotuinen poistokatto on liian alhainen.

Korotetun poisto-oikeuden tarkoituksena on vaikuttaa investointien alueelliseen sijoittumiseen. Psykologisesti sen on tarkoitus toimia myös merkittävänä lisähoukutuksena ns. liikkuvien yritysten kannalta. Sen tavoitteena on rohkaista ja antaa sysäys erityisesti uusien, kannattavien tuotantolaitosten ja matkailuyritysten perustamiselle.

Investointihankkeen menestyminen antaa mahdollisuuden vapaan poisto-oikeuden käyttöön, mikä lisää kehitysalueiden vetovoimaa kasvavien ja kannattavien yritysten näkökulmas-

ta. Korotetun poisto-oikeuden salliminen on edullinen myös yrityksen itsensä näkökulmasta, koska sen käyttö riippuu yrityksestä itsestään eikä viranomaisen ole siten kaavamaisesti ohjaamassa päätöksentekoa.

Vaikka korotetun poisto-oikeuden salliminen tukee erityisesti pienten ja keskusuurten, kannattavien ja kasvuhakuisten yritysten uuden tuotantotoiminnan perustamista kokeilualueelle, korotettuun poisto-oikeuteen oikeutettuja yrityksiä ei ole lakialoitteessa rajattu lain soveltamisalan ulkopuolelle yrityksen palveluksessa olevien henkilöiden lukumäärän tai liikevaihdon mukaan. Tämä on perusteltua, koska suurten yritysten toiminnalla on usein huomattavan suuria aluetaloudellisia ja työllisyysvaikutuksia.

Korotettu poisto-oikeus merkitsee tosiasiaissa vain veron maksun lykkäämistä. Kyseessä ei siis ole ylimääräinen poisto, eikä tässä tarkoitettu lakialoite mahdollista ylimääräistä veroetuutta, vaan sen avulla yritykset voivat tehdä tulontausauskirjauksia verotusta varten hieman joustavammin kokeilualueella kuin sen ulkopuolella. Poistojen käyttäminen verotuksessa edellyttää lisäksi niiden kirjaamista kirjanpitoon samansuuruisina.

Lakialoitteessa ehdotetun kaltainen poisto-oikeuden laajennus oli eräs tammikuussa 1996 asetetun Itä-Suomi-työryhmän keskeisimmistä esityksistä. Myös muissa Euroopan maissa verohelpotuksien käyttämisestä investointien houkuttelemiseksi on hyviä kokemuksia.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista 17 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1262/1993) 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 2 momentti, 5 §:n 1 momentti ja 8 §:n 2 momentti,

sellaisena kuin niistä ovat 2 §:n 2 momentti ja 8 §:n 2 momentti laissa 1215/1998, sekä lisätään lain 3 §:n 2 momenttiin uusi 4 kohta seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus ja alueellinen soveltaminen

Kehitysalueella tarkoitetaan tässä laissa alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/1993) nojalla valtioneuvoston määräämää kehitysalueen I ja II tukialuetta sekä muuta asetuksella tarkemmin määriteltävää voimakkaiden kasvukeskusten ulkopuolista aluetta.

2 §

Veronhuojennukseen oikeuttavat investoinnit

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös elinkeinotoimintaa harjoittavaan yritykseen, joka verovuosien 1998—2003 aikana tekee siinä tarkoitettua investointia. Mitä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta, jos yrityksen toimialana on:

- 1) maataloustuotteiden jalostus;
- 2) teräksen tai teräsputkien valmistus;
- 3) tekokuitujen valmistus;
- 4) autojen tai auton osien valmistus; taikka
- 5) laivojen valmistus tai korjaus.

3 §

Tuotantolaitoksen ja matkailuyrityksen määritelmä

Tässä laissa matkailuyrityksellä tarkoitetaan:

- 4) matkailuun liittyvää ohjelmalvelua tuottavaa yritystä.

5 §

Korotettu poisto

Poiketen siitä, mitä elinkeinotulon verotuksesta annetun lain 30 ja 34 §:ssä säädetään, verovelvollisella on oikeus vähentää poistoina tuotannollisessa toiminnassaan tai matkailuyritystoiminnassaan käyttämänsä 2 §:ssä tarkoitettua käyttöomaisuuden hankintamenosta siltä verovuodelta, jona uutta tuotantolaitosta tai matkailuyritystä taikka tuotantolaitoksen tai matkailuyrityksen laajentamista tai uudistamista varten hankittu käyttöomaisuus otetaan käyttöön, sekä kolmelta seuraavalta verovuodelta toimitettavissa verotuksissa määrä, joka on enintään elinkeinotulon verottamisesta annetussa laissa säädetyn poiston enimmäismäärä korotettuna 70 prosentilla.

8 §

(Kuten HE)

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2000

Mirja Rynnänen /kesk
Niilo Keränen /kesk
Mika Lintilä /kesk
Pekka Nousiainen /kesk
Mauri Salo /kesk

Timo Kalli /kesk
Juha Korkea-aho /kesk
Matti Väistö /kesk
Maria Kaisa Aula /kesk

